



באתי הנה למרות שאני צריך להיפגש עם ראשיהממשלה (של לבנון). *

אבנרי: אילו היתה באה אליך היום ממשלת-ישראל, והיתה אומרת: בסדר, היתה לנו מלחמה, אתם לחמתם באומץ לב רב, גם החיילים שלנו לחמו באומץ-לב רב...

ערפאת: אנחנו יודעים זאת. **אבנרי:** הבה נעשה עכשיו שלום, שלום המבוסס על הכבוד ההדדי של האנשים שלחמו. לכם תהיה מדינה פלסטינית, לנו יש מדינת-ישראל, אנחנו נחיה יחדיו בי שלום. מה היית אומר?

ערפאת: תראה, אתה יודע שאנחנו נתנו תשובה חיובית, למרות שלא היתה פניה כזאת אלינו.

אבנרי: אני יודע. אבל הייתי רוצה שהעם הישראלי ידע.

ערפאת: מפני שאנחנו רוצים לחיות ולתת לחיות.

אבנרי: זה חשוב מאוד.

(כאן ביקש אבנרי מערפאת להתייחס את הבאת צוות הטלוויזיה הגרמנית למי קום, וערפאת הסכים לכך. שומרי-הראש של ערפאת יצאו להביא את הצוות, שי-המתין במקום אחר.)

אבנרי: הייתי רוצה לבקש מהם (הגרמנים) להכין קסטה שניה, כדי שאוכל לקחת אותה איתי לישראל. אחרי הכל, זה מראה שלא ייאמן.

ישי: אנחנו בעצמנו מרגישים שאנחנו חולמים.

ערפאת: (צוחק).

לברי: מר אבנרי, אתה זוכר שנתת הרצאה בברלין ב-1970? הייתי אז עדיין סטודנט, ואז דיברת על איחוד העמים השמיים (מסביר לערפאת בערבית את תוכן ההרצאה של אבנרי).

שקור: יש לי כאן הספר של אבנרי על הנושא הזה.

אבנרי: מה שאמרתי אז הוא — ואני מאמין בזה גם עכשיו — שבסוף התהליך צריכה להיות מדינת-ישראל, וצריכה להיות מדינה פלסטינית, וצריך לקום אירגון מרחבי כולל, אשר יכלול את כל המדינות הערביות וישראל, כולן יחד, במסגרת כלכלית ופוליטית משותפת.

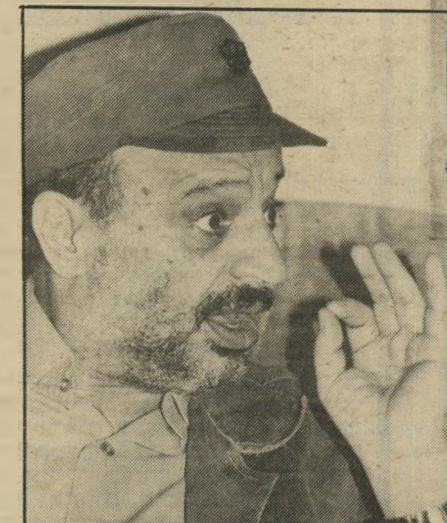
ערפאת: אבא אבן דיבר על בני-לוקס.

אבנרי: אילו היתה מפלגת-העבודה יותר אמיצה, לא היה נוצר המצב הקיים עכשיו. היום האנשים ברחוב אמיצים יותר מאשר מפלגת-העבודה.

ערפאת: הבוקר קראתי מאמר של זאב שיף. הוא נתן ניתוח טוב מאוד של המלחמה.

אבנרי: הוא אדם טוב מאוד, אדם רציני, ובמלחמה הזאת הוא כתב דברים טובים מאוד.

ערפאת: הייתי מופתע מאוד. קראתי כמה ספרים שלו, אך לא מאמרים.



"לחיות ולתת לחיות!"

המאמר הזה שקראתי נתן ניתוח מדויק מאוד של המצב.

ישי: קראת בעברית?

ערפאת: לא, בתרגום.

* בפגישה זו, שנערכה אחרי הראיון, חיברו ערפאת ואלי-זאן את המיטמך בכתב, שבו פורטה הצעה לפיתרון בעיית ביירות בדרך פוליטית.

חתימה למחנה

יאסר ערפאת הגיש בתום ה- ראיון מתנה לאורי אבנרי: במהלך השיחה נוכחו במקום מלבד ערפאת, המשורר מחמוד ספר ציורים של ארץ-ישראל מחקופות שונות. הוא חתם על הספר

כמילים: "איחולים לבביים, יאסר ערפאת, 3 ביולי 1982, ביירות".

רוגות. הפיתרון הראשון, שהצענו אותו ב-1969: שנחיה כולנו ביחד באותה מדינה דמוקרטית חילונית, יהודית ונוצרית ומוסלמית. זה נדחה. ב-1974 הציעה המדינה הלאומית הפלסטינית שלנו פיתרון שני. בסדר, אנחנו מוכנים לחיות בכל חלק של פלסטין, שממנו הישראלים יסוגו או שישוחררו.

אבנרי: פירוש הדבר, למעשה, הגדה המערבית ורצועת-עזה.

ערפאת: כל חלק שהוא. אני גותן לך את הנוסח המדויק. המילים המדויקות של החלטתנו. ואל תשכחו שאני נבחרתי לתפקידי על-סמך ההחלטות האלה. ובכן, הצהרנו, המועצה הלאומית שלנו קיבלה הצעתו אלה, שני פיתרונות אלה, ואילו הצד השני — מה הוא הציע לנו?

(פה נכנס צוות הטלוויזיה הגרמנית.)

ערפאת: המלחמה הזאת זועזעה את הריהגש באיור הזה. זועזעה אותם עד למעמקים וזה המשיגה הפטאלי שלהם. עד הרגע הזה הקרב עדיין נמשך. אולי, אולי נצליח להשיג פשרה. אך העובדה ההיסטורית החשובה ביותר היא, שהם זועזעו את הריהגש. הם (הכוונה לממלכת-ישראל) צריאופק מאוד.

(כאן נגמרה ההקלטה. מכאן והלאה דיבר ערפאת אל הטלוויזיה הגרמנית. הוא חזר על שני הפיתרונות שהוצעו על-ידי אש"ף למדינת-ישראל, ועל נכונות אש"ף לשלום עם ישראל. בתום השיחה הגיש לאבנרי כשי אלבום של תמונות ארץ-ישראל מתקופות שונות, וחתם עליו בכתב-ידו.)

בדרך מכובדת, לאן זה אפשרי?

ערפאת: לפלסטין!

אבנרי: מחר, לא בשנה הבאה.

ערפאת: לפלסטין. זו זכותי. אתה חוזר לשם?

אבנרי: כן, היום.

ערפאת: אתה חושב שלך יש הזכות ללכת לשם. ולי אין הזכות לחזור לשם?

פשוט מאוד, גם אני בן-אדם!

לאן? חוץ מאשר לארץ-מולדתי? אני רוצה לחזור למולדתי!

ישי: כאשר אתה אומר פלסטין לאי-זה חלק אתה מתכוון?

ערפאת: לכולנו? כל הארץ. לכם ולנו.

ישי: ביחד, אתה מתכוון?

ערפאת: ביחד, למה לא?

ישי: אינך מתכוון למדינה נפרדת?

ערפאת: את מכירה את הסיסמה המפורסמת שלנו: מדינה דמוקרטית חילונית, ואם הפיתרון הזה לא מתקבל — שתי מדינות נפרדות.

סרגוסטי: ואיזה ממשלה תהיה?

ערפאת: את יודעת שיש לנו מישר דמוקרטי. לפחות יותר טוב מזה שלכם. בזה אין ספק. לפחות אין אצלנו דפוסים כאלה של יהירות צבאית.

ישי: כשאתה אומר שאיננו יכולים לחיות במדינה אחת ומדברים על שתי מדינות, על איזה חלק של הארץ אתה מדבר למדינה שניה?

ערפאת: אנחנו הצענו — אנחנו, הקורבנות! — שני פיתרונות. 60 אחוז מבני עמי הם פליטים — בלי בתים, בלי מדינה — ואנחנו הצענו שני פית-

ישי: אתה יודע איזושהן מילים בעברית?

ערפאת: (בעברית) מה שלומך? (צחק כללי.) אני אוהב אותך.

(צחק.)

דרוויש: (בעברית) יש לך סיכויים, הוא רווק.

(מתרגמים לערבית. צחק.)

אבנרי: זה יכול להיות פיתרון. יאסר ערפאת יתחנן עם ישראלית, וכך תיפתר הבעיה כולה.

ערפאת: לא... (צחק.) אבל אם זה יהיה הפיתרון, אעשה את זה עוד היום.

ישי: אבל היום ראמאדן. (בפנייה אל חברי הפמליה של ערפאת:) אתם הייתם רוצים שהוא יתחתן?

דרוויש: כן!

ישי: מדוע?

דרוויש: שיהיה לנו יותר זמן לעיבוד.

(צחק כללי.)

(כאן היתה הפסקה בשיחה, בשעה שהובאו כמה מיטמכים לערפאת לחתום. לאחר מכן שאל אבנרי על הסיכויים לפיתרון בעיית ביירות בדרך מדינית.)

ערפאת: יש כאן כמה נקודות שיש להדגיש. אני מוכן, למען שלום של 600 אלף הלבנונים החיים כאן בביירות המערבית, ו-200 אלף הפלסטינים הנמצאים כאן, למצוא פיתרון מדיני. אנחנו מנהלים משאומתן עם השליטנות הלבנוניים כדי למצוא פיתרון. דובר על זה גם בוועידה הזאת (הכוונה לפגישה שהתקיימה בסעודיה יום לפני כן, ושאלה נקרא בשיר ג'מיל).

אבנרי: אם יש סיכוי לעבור מכאן